

ECOPOSITIEF

in vijf stappen

Doeboek voor een duurzaam
dagelijks leven

Babette Porcelijn

VOLT

Copyright © 2020 Babette Porcelijn
Voor overname kunt u zich wenden tot Uitgeverij Volt.

Ontwerp omslag en binnenwerk: Babette Porcelijn
Foto van Babette: Johannes Abeling

ISBN 978 90 214 1992 3 / NUR 400

www.mijnverborgenimpact.nl
www.thinkbigactnow.org
www.babetteporcelijn.nl
www.uitgeverijvolt.nl

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst en infographics bestede zorg, kan de schrijver noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

WAAROM DIT DOEBOEK?

We waren begin 2020 vrolijk een doeboekje aan het ontwikkelen. Toen kwam corona. Het leek even alle andere problemen in de wereld te overstijgen, en mijn werk leek ineens onbelangrijk. Maar toen ik me erin verdiepte, ontdekte ik dat pandemieën zoals corona juist de kans krijgen in een onduurzame wereld. Ik dacht: 'dit boekje is juist nu nodig' en we maakten het af.

Deze rare tijden bieden ons een kans om opnieuw te beginnen. Om ons dagelijks leven te resetten. Als we dat nou eens meteen duurzaam doen, dan maken we de wereld samen veiliger.

Maar waar kun je nou het beste mee beginnen? Wat zijn fijne oplossingen, die ook nog eens zoden aan de dijk zetten? Mijn boek *De verborgen impact* laat met berekeningen en feiten zien wat de impact is van onze keuzes op het milieu, en wat effectieve oplossingen zijn. Misschien heb je al die kennis en achtergronden niet nodig. Of wil je wel graag duurzamer leven, maar weet je niet goed waar te beginnen. Dan is dit jouw boek!

Het doeboek en de gratis online tool helpen je om je dagelijks leven effectief te verduurzamen. Je ontdekt wat jouw impact is, welke oplossingen bij jou passen en hoe tof het eigenlijk is om een duurzamer leven te leiden. Misschien word je zelfs wel eco-positief! Weten wat dat precies is en hoe je het wordt? Doorloop de vijf stappen en ontdek het allemaal.

Enjoy!

Babette

IS DIT BOEKJE IETS VOOR JOU?

Mijn kinderen
zijn mijn alles

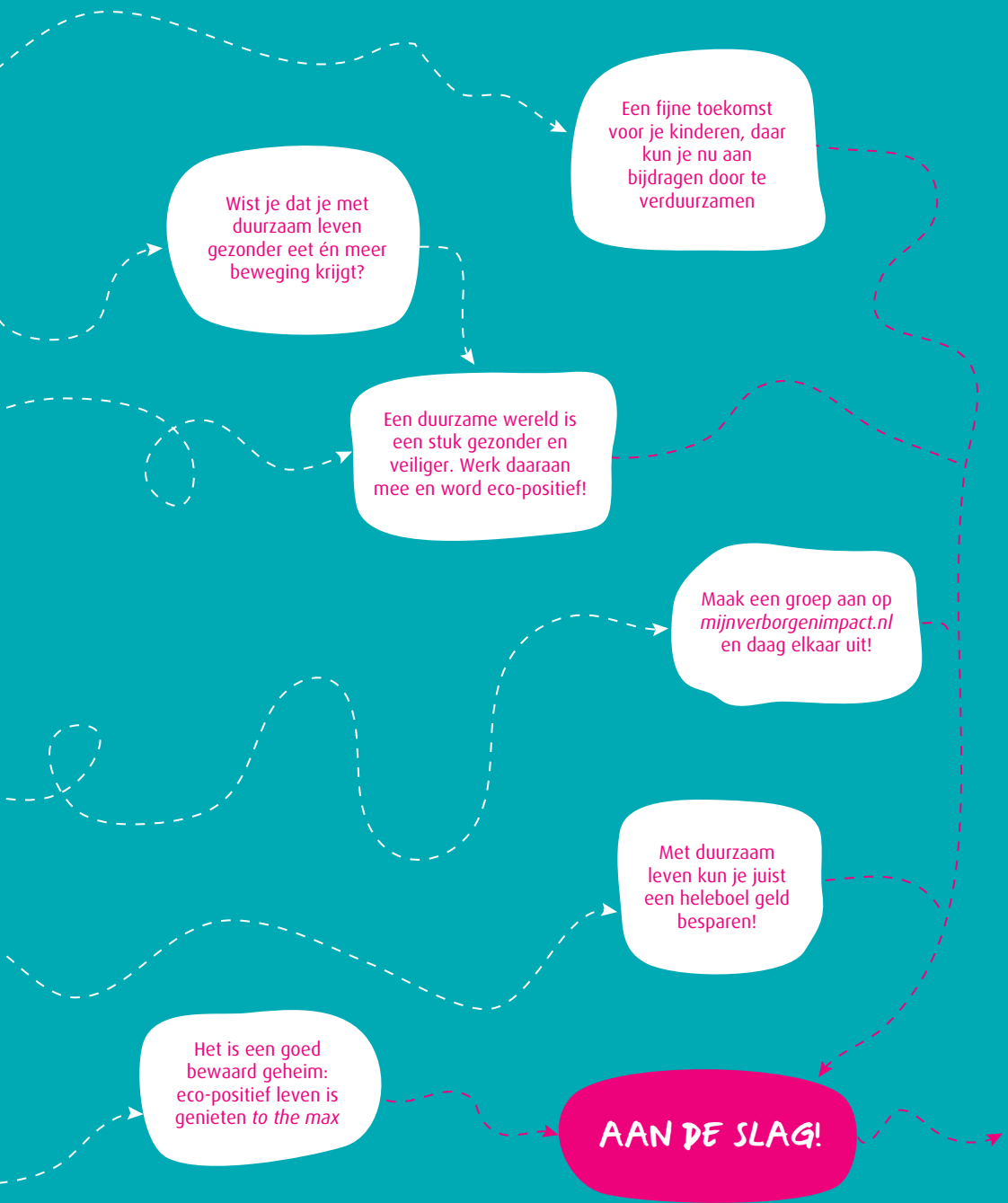
Ik wil gezond
oud worden
(en jong blijven)

Ik wil de wereld
graag een beetje
beter maken

Ik hou van
gezelligheid, hoe
meer friends
hoe beter

Eén woord:
genieten!

Geld besparen is
echt mijn ding,
kom maar hier
met die centen

Het is een goed bewaard geheim: eco-positief leven is genieten *to the max*

Met duurzaam leven kun je juist een heleboel geld besparen!

Maak een groep aan op mijnverborgenimpact.nl en daag elkaar uit!

Een duurzame wereld is een stuk gezonder en veiliger. Werk daaraan mee en word eco-positief!

Wist je dat je met duurzaam leven gezonder eet én meer beweging krijgt?

Een fijne toekomst voor je kinderen, daar kun je nu aan bijdragen door te verduurzamen

AAN DE SLAG!

TOP DAT JE MEEDOET!

Dit boek helpt je stap voor stap om eco-positief te worden.
Dit kun je ongeveer verwachten:

Dit zijn de vijf stappen op weg naar een eco-positief leven:

1. Als eerste breng je je eigen impact top 10 in kaart. Die laat zien waar jij het beste mee aan de slag kunt gaan: grote impacts eerst, want dat zet meteen veel zoden aan de dijk!
2. Dan bepaal je je doel. Hoe duurzaam zou je willen worden? En hoeveel tijd wil je daarvoor uittrekken?
3. Ontdek welke mogelijkheden er allemaal zijn om effectief te verduurzamen. Hier bedenk je oplossingen die bij jou passen.
4. Dan ga je aan de slag. Word je er blij van? Dan zit je op de goede weg!
5. Als je enthousiast bent over verduurzamen, wil je er misschien over vertellen aan anderen. Je kunt ook aan de slag gaan met verduurzamen op je werk, op school of op een andere manier die bij jou past. In stap 5 ontdek je hoe je dat kunt aanpakken en hoe jij eco-positief kunt worden.

We beginnen met een korte uitleg over verborgen impact om je wat houvast te geven. De illustraties herhalen we nog een keer in stap 5. Met die 'praatplaatjes' erbij kun je gemakkelijk aan anderen vertellen over verborgen impact. Door het hele boek heen vind je invuloefeningen en doe-opdrachten, die je herkent aan het potloodje.

Helemaal achterin vind je een extraatje: het Verborgen Impact Ganzenbordspel! (Groter formaat via www.thinkbigactnow.org). Daarmee speel je het proces van verduurzamen na, met alle ups en downs die je in het echt ook kunt tegenkomen. Want verduurzamen is een avontuur. Jij staat aan het roer, en je kunt dit doeboek gebruiken als gids.

STAP 1

Hoe ziet jouw impact top 10 eruit?
pagina 16

STAP 2

Wat is je doel?
pagina 18

Geniet van je
zoektocht!

STAP 5 ○

Hoe kun jij
eco-positief
worden?
pagina 60

○ STAP 4

Aan de slag!
pagina 44

○ STAP 3

Welke oplossingen
passen bij jou?
pagina 20

DIT DOEBOEK IS VAN:

De verborgen impact schreef ik in 2016. Ik wilde weten hoe je nou echt effectief kunt verduurzamen en ontwikkelde een methode om in kaart te brengen wat de impact is van ons consumptiegedrag op het milieu. Niet alleen de zichtbare, maar ook de verborgen impact.

Hier volgen een paar pagina's met de kernpunten. Handig voor jouw eigen begrip, maar ook als je erover wilt vertellen aan anderen. (Praat er alleen over als je gesprekspartner daarop zit te wachten hoor, dat is wel zo gezellig!)

WAT IS VERBORGEN IMPACT?

Wij, als rijke landen, hebben veel fabrieken en landbouw naar lagelonenlanden verhuisd. Onze productie daar heeft veel schadelijke impact, niet alleen op het klimaat, maar ook op het milieu en de natuur.

Vervolgens importeren wij deze spullen en voedsel van over de hele wereld, maar we zien niet wat die productie met de Aarde* doet. Veel van onze impact is dus verborgen.

**Aarde is officieel met een kleine letter, maar ik schrijf het woord toch graag met een hoofdletter!*

HOEZO HEB IK INVLOED?

Het meeste van wat er in de wereld geproduceerd wordt is aan het eind van de rit voor ons als consument bedoeld, voor jou en mij dus. Denk aan eten en drinken, maar ook aan laptops, auto's en bouwmaterialen. Wij betalen voor al die dingen, en ook voor alle landbouw en industrie die daarvoor nodig is. Zonder dat we het doorhebben financieren wij de productie, ook als die schadelijke impact op de natuur heeft.

En China dan? Of India? Ja, daar wonen veel mensen. Maar zij produceren veel voor ónze markten. Als rijke westerlingen hebben wij bovendien meer te besteden dan mensen in de rest van de wereld. En als je meer koopt, heb je dus ook meer verborgen impact. We hebben gemiddeld per persoon tien keer zoveel impact als mensen uit de rest van de wereld.

Wij draaien dus eigenlijk aan veel meer knoppen dan we zelf doorhebben. Met dit boekje ontdek je hoe je die knoppen het beste kunt bedienen, zodat je effectief kunt verduurzamen.

HET TOPJE VAN DE IJSBERG

Het is makkelijker om ons bezig te houden met zichtbare impact, zoals verpakkingen, benzine, laders in het stopcontact, de verwarming... Logisch, die dingen zien we om ons heen. Maar hoeveel van onze impact is eigenlijk verborgen? Dat blijkt 80% te zijn! Een enorme blinde vlek dus.

Maar draai het nou eens om: als je de verborgen impact wél meeneemt, dan heb je vijf keer zoveel slagkracht als je dacht. En met die kennis op zak kun je dus vijf keer zo effectief verduurzamen!

klimaatimpact tijdens gebruik is slechts **een vijfde** van onze totale impact

impact tijdens gebruik
focus op klimaat

impact tijdens productie
niet alleen klimaatimpact
maar ook andere soorten
impact zoals vervuiling,
bodemerosie en ontbossing

de rest is
verborgen

HOE GROOT IS HET PROBLEEM?

Dan kun je je nog steeds afvragen waarom milieu-impact erg is. Om je een idee te geven: als iedereen zou leven zoals wij in Nederland, hadden we drie Aardbollen nodig om ons te onderhouden. Die hebben we natuurlijk niet, we hebben er maar één. Wereldwijd hebben we 1,7 Aardes nodig, en als we doorgaan zoals nu hebben we in 2050 met de hele wereldbevolking vier planeten nodig. We vragen meer van de planeet dan ze kan opbrengen.

Dat we de natuur overvragen is niet alleen een probleem voor ijsberen en tijgers, maar ook voor onszelf. Op verschillende manieren. Denk aan de economische schade door droogte, stormen, overstromingen, vervuiling, uitgeputte landbouwgrond enzovoorts. Luchtvervuiling is slecht voor onze gezondheid. Vernietiging van natuur en grote veestapels verhogen de kans op pandemieën zoals corona. Er ontstaan tekorten aan zoetwater en grondstoffen. En uiteindelijk ondermijnen al deze dingen de veiligheid in de wereld. Daarom is verduurzamen een goed idee.

Duurzaam

Wereldwijd 2020

Nederland 2020

Wereldwijd 2050